

TALENTKLASSER I MUSIK

Inspirationsbrochure

September 2019

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

INDHOLDSFORTEGNELSE

Om evalueringen	3
Om rammeforsøget	4
Rammeforsøgets effekt	5
Oprettelse og gennemførelse af talentklasser i musik	8
Opmærksomhedspunkter	14

INDLEDNING

Børne- og Undervisningsministeriet iværksatte fra skoleåret 2014/15 og 2015/16 rammeforsøg om talentklasser i musik. Epinion har foretaget evalueringen af rammeforsøget for Undervisningsministeriet.

På baggrund af efterfølgende drøftelse i folkeskoleforligskredsen er muligheden for talentklasser i musik blevet indskrevet i folkeskoleloven med ikrafttræden fra det nuværende skoleår.

Formålet med denne inspirationsbrochure er at formidle den vigtigste læring af rammeforsøget, så skoler, der vælger at bruge de nye muligheder i lovgivningen for talentklasser i musik, kan lade sig inspirere af de eksisterende erfaringer og bygge videre på dem.

Læs mere her: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/udskoling/talentklasser-i-idraet-og-musik>

[Læs evalueringsrapporten her](#)

OM EVALUERINGEN

Evalueringen af talentklasser i musik bygger på kvantitative og kvalitative datakilder. Der er lavet registeranalyser, hvor effekten af talentklasserne er undersøgt ved at sammenligne de deltagende elevers faglige og sociale udvikling over årene med en kontrolgruppe.

Herudover er skolernes erfaringer med gennemførelsen af rammeforsøget og oplevelsen af elevernes faglige og sociale udbytte belyst gennem kvalitative interviews med projektledere, skoleledere, lærere og eleverne selv.

Afslutningsvist er der afholdt en workshop med de deltagendes skoler for at drøfte erfaringer og give viden til dette inspirationshæfte.

Evalueringens datakilder

Registerdata fra Danmarks Statistik over elevernes karakter ved folkeskolens afgangsprøve samt resultater af nationale test og trivselsmålinger i perioden **2013 – 2017**

Kvalitative telefoninterview med projektledere fra **7** deltagende kommuner

Casebesøg på **2** udvalgte skoler med interview med ledere, lærere og elever

OM RAMMEFORSØGET

Formålet med talentklasser i musik er, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan – både til musik, men også i folkeskolens andre fag.

- Rammeforsøget tager udgangspunkt i de muligheder, som den længere og mere varierede skoledag og et styrket samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler indebærer.
- Kommuner har ansøgt Undervisningsministeriet om at få lov til oprette særlige talentklasser i musik efter folkeskolelovens § 55, stk. 1. Optagelsen af elever kan ske på baggrund af en optagelsesprøve eller optagelseskrav, hvilket er en fravigelse af folkeskolelovens § 36, stk. 3, om frit skolevalg og § 25, stk. 2, om klassedannelse, herunder princippet om den udelte enhedsskole. Skolelederen kan med andre ord inddele elever i talentklasser i musik ud fra en vurdering af elevens musikalske talent.
- Der er ikke givet mulighed for, at skolens leder kan afvise en elev fra optagelse i en musiktalentklasse på baggrund af en vurdering af elevens samlede skolefaglige niveau eller en overordnet pædagogisk vurdering af classesammensætning.
- Forsøgsgodkendelser for talentklasserne er alene optagelsesprøven- eller samtalen, dvs. at der ikke er frit optag.
- Talentklassen har været et tilbud til eleverne i 7.-9. klasse på de syv deltagende skoler.

DELTAGENDE SKOLER

- Østervangsskolen, Roskilde
- Skolen på Sønderager, Herning
- Urbanskolen, afdeling Rørkær, Esbjerg
- Tørring skole, Hedensted
- Odense musikskole, Odense
- Sønder Otting Skole, Haderslev

FORANDRINGSTEORI FOR RAMMEFORSØGET

For at illustrere den forventede virkning af talentklasser i musik er der opstillet en forandringsteori for rammeforsøget. Forandringsteorien illustrerer, hvilke tanker og mål der ligger bag projektet og dets indsats. Modellen læses fra venstre mod højre side og viser, hvordan aktiviteterne i talentklasser i musik forventes at medføre forandringer hos eleverne.

Forandringsteorien for rammeforsøget for talentklasser i musik er udarbejdet på baggrund af de empiriske og analytiske fund fra de 15 deltagende projekters ansøgninger, interview med projektledere, casebesøg samt de kvantitative resultater.

Målgruppe: Musisk talentfulde elever i 7.-9. klasse.

Form: Talentklasse i musik på årgang eller på tværs af årgange

- **Optagelsesprøve** til talentklassen
- **Musik på skoleskemaet.** Valgfag samt evt. understøttende undervisning og faglig fordybelse anvendes til musikundervisning
- **Fælles undervisning** med musiklærere fra folkeskolen og undervisere fra musikskolen
- **Musisk toning** af anden undervisning
- Musikundervisning/**øve uden for skoletiden**
- **Bredt samarbejde med musik/sang/danseskoler i byen**, så eleverne bliver fagligt udfordret inden for alle områder af musikken
- **Samarbejde med lokale, eksterne parter**, fx gymnasier, musiske og kreative foreninger, institutioner og virksomheder

- **Fordybelse:** Eleverne får tid og forudsætninger for at fordybe sig i musikken
- **Motivation, disciplin og koncentration:** Eleverne bliver motiveret og disciplineret til at arbejde med musikken og øvrige fag
- **Fællesskab:** Eleverne udvikler et fællesskab i musikken, hvor de kan spejle sig i hinanden
- **Opnåelse af musikalske redskaber og kompetencer:** Gennem undervisning får eleverne praktiske og teoretiske redskaber, som de selv kan arbejde videre med

- Synliggøre karrierevej inden for musikken
- Skabe et musikmiljø på skolen

- a. Udfordre elever med særligt musikalsk talent, så de bliver så dygtige, som de kan
- b. Afprøve talentinteresser i musik som et tilbud, der blandt andet bygger på de muligheder, som den længere og mere varierede skoledag og et styrket samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler, indebærer.

- a. **Øge elevernes faglighed**
- b. **Øge elevernes trivsel**

RAMMEFORSØGETS EFFEKT PÅ ELEVERNES LÆRING OG TRIVSEL

"Det er vildt, selv da de ikke fik lektier for, rykkede de mere end forventet. Og i matematik er det jo nemt at måle. Hver 2.-3. måned lavede jeg prøver, og de var bedre. Det er det vildeste, jeg har oplevet. I fysik er det også ret nemt at måle, hvad de kan, og der er de også bedre. Det er den vildeste faglige udvikling, jeg har prøvet."

(lærer).

FAGLIG OG SOCIAL TRIVSEL

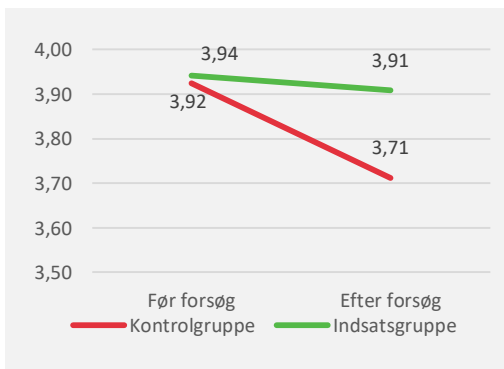
For at undersøge effekten af rammeforsøgene på elevernes faglige og sociale trivsel foretages en registeranalyse, hvor de deltagende elever i rammeforsøget sammenlignes med en kontrolgruppe af elever, der ligner dem på baggrundskarakteristika, men som ikke har deltaget i rammeforsøget.

Det skal bemærkes, at effektmålingen af talentklasser i musik generelt er udfordret af, at kun 77 elever har deltaget i rammeforsøget. Det lille antal deltagende elever betyder, at den statistiske usikkerhed har tendens til at blive meget høj, fordi den statistiske usikkerhed påvirkes direkte af antallet af elever, som indgår i estimeringen. I dette tilfælde kan det formodes at have den betydning, at selvom der observeres forskelle i den faglige- og trivselsmæssige udvikling mellem talentklasseeleverne og kontrolgruppeeleverne, så er det vanskeligt at fastslå, at forskellene er signifikante grundet det lille antal elever.

FAGLIG TRIVSEL

Registeranalysens resultater viser en svag positiv effekt på elevernes faglige trivsel. Resultaterne er imidlertid insignifikante og skal derfor tolkes med forsigtighed. Dog underbygges den positive effekt af casebesøgene på begge skoler, hvor der blev givet et billede af øget trivsel blandt eleverne.

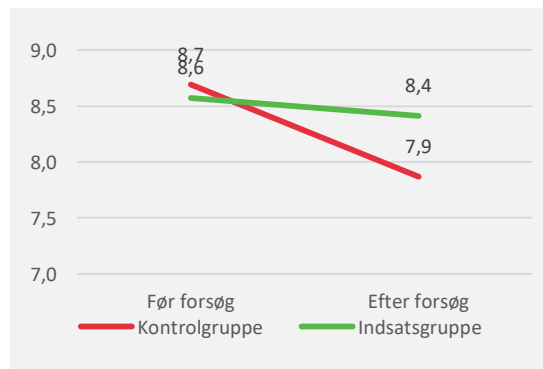
Forskellen mellem indsats- og kontrolgrupper kan ses i nedenstående graf, hvor eleverne i rammeforsøget generelt oplever højere faglig trivsel end eleverne i kontrolgruppen.

FAGLIG PROGRESSION

Der er ligeledes indikationer på en svag effekt på elevernes faglige udvikling. Nedenstående graf viser, at sammenlignet med kontrolgruppen oplever eleverne i rammeforsøget større faglig udvikling i faget dansk, om end effekten er insignifikant.

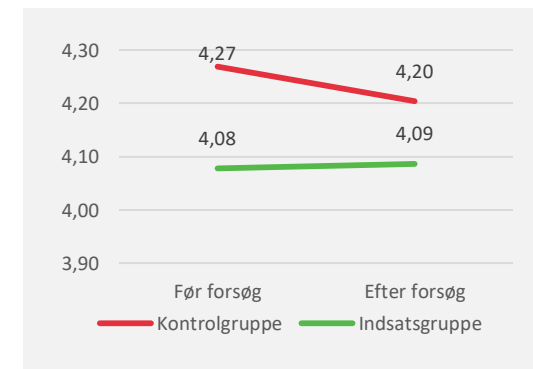
Forskellen underbygges af, at flere af de deltagende lærere fortæller, at de oplever, at eleverne bliver fagligt dygtigere, og at de ligger markant højere end landsgennemsnittet i flere fag. Eleverne selv giver også udtryk for, at de er blevet fagligt dygtigere, da musikundervisningen øger deres evne til at fordybe sig.

SOCIAL TRIVSEL

Ligesom ved faglig trivsel og progression er der også tegn på en lille positiv, men insignifikant, effekt på social trivsel. Som det ses af nedenstående graf oplever eleverne i talentklasserne højere udvikling i deres sociale trivsel, om end niveauet for den sociale trivsel er lavere end blandt eleverne i kontrolgrupperne.

Interviewene med lærere og elever underbygger, at eleverne oplever en positiv udvikling i deres sociale trivsel. Både lærere og elever beretter om et højt sammenhold og stor rummelighed i klassen.

OPNÅELSE AF ØVRIGE MÅL

I de kvalitative interviews med lærere og elever er opnåelsen af rammeforsøgets og lokale succesmål undersøgt. Her peger data på, at eleverne oplever, at de får større disciplin og selvstændighed gennem musikundervisningen. Herudover er musikundervisningen med til at synliggøre karriereveje inden for musikken over for elever. Blandt de skoler, hvor musikundervisningen foregår på skolen i samarbejde med musikskolen, oplever man endvidere et frugtbart samarbejde, som også smitter af på det generelle musikmiljø på skolen.

RAMMEFORSØGETS MÅL

UDFORDRE ELEVER MED ET SÆRLIGT MUSIKTALENT, SÅ DE BLIVER SÅ DYGTIGE, SOM DE KAN

Ifølge lærerne og projektlederne giver musikundervisningen eleverne disciplin og selvstændighed. Musikundervisningen og træningen derhjemme betyder, at eleverne bliver vant til at øve sig og lærer, at øvelse er nødvendig for at blive bedre. Ifølge lærerne – og eleverne selv – styrker musikundervisningen elevernes arbejdsdisciplin, som også bliver højere i de andre fag.

Flere af de interviewede elever fortæller også, at musikundervisningen har gjort dem mere selvstændige. Gennem undervisningen lærer de at stå frem foran de andre elever og "performe". Dette smitter også af på de andre fag, fordi eleverne er trygge ved hinanden og derfor tør sige mere i timerne.

SYNLIGGØRE KARRIEREVEJ INDEN FOR MUSIKKEN

Et gennemgående lokalt succesmål for projekterne har været at synliggøre en musikalsk karrierevej for eleverne samt at forberede eleverne på at kunne fortsætte deres musikalske uddannelse, fx på Musikalsk Grundkursus (MGK).

Hos flere af projekterne har man dog måtte sænke forventningerne. Det skyldes blandt andet, at de fleste elever ikke har været interesserede i at søge ind på fx MGK direkte efter endt skolegang. Dog skal det siges, at der generelt ikke er mange i denne aldersgruppe, der søger ind. I stedet for oplever flere projektledere, at eleverne er meget interesserede i at fortsætte enten på musikefterskoler, 10. klasser med fokus på musik eller musiklinjer på gymnasiet, når de forlader talentklassen i musik. Således synes interessen for musik fortsat at være et omdrejningspunkt for mange elever.

LOKALE SUCCESMÅL

STYRKET SAMARBEJDE MELLE M MUSIKSKOLER OG FOLKESKOLER INDEBÆRER

Det mulige styrkede samarbejde mellem folkeskoler og musikskoler som følge af folkeskolereformen anvendes i høj grad i talentklasserne i musik, da størstedelen af projekterne oplever et frugtbart samarbejde mellem folkeskolens lærere og undervisere fra musik- og sangskoler. Særligt på de skoler, hvor musikskolens undervisere og folkeskolens musiklærere underviser sammen, tyder evalueringen på, at der er et stort udbytte af det styrkede samarbejde for både eleverne i talentklasse, folkeskolens musiklærere, folkeskolens øvrige elever samt for musikskolens undervisere.

Enkelte steder er samarbejdet dog ikke lykkes – enten fordi musikskolen eller folkeskolen har trukket sig, typisk grundet udfordringer med rekruttering eller finansiering.

SKABE MUSIKMILJØ PÅ SKOLEN

For flere af projekterne har det været et lokalt mål at skabe et musikmiljø på skolen og/eller i kommunen. Det opleves flere steder, at musiktalentklasserne særligt har afsmittende effekt på skolernes yngre elever og skolernes musikmiljø generelt. Dette gælder både de deltagende folkeskoler men også musikskolerne, hvor underviserne ellers typisk underviser alene.

Når det kommer til at udvikle musikmiljø i kommunen indgår nogle talentklasser også i den udvikling ved blandt andet at samarbejde med forskellige kunstneriske institutioner samt deltage ved forskellige arrangementer i kommunen.

”Det hjælper også i normal undervisning, at vi er vant til at performe for hinanden. Så man bliver slet ikke så nervøs. Man ved, at alle har vist deres sårbare sider overfor hinanden, og så kan man sagtens gøre de i de andre fag også.”

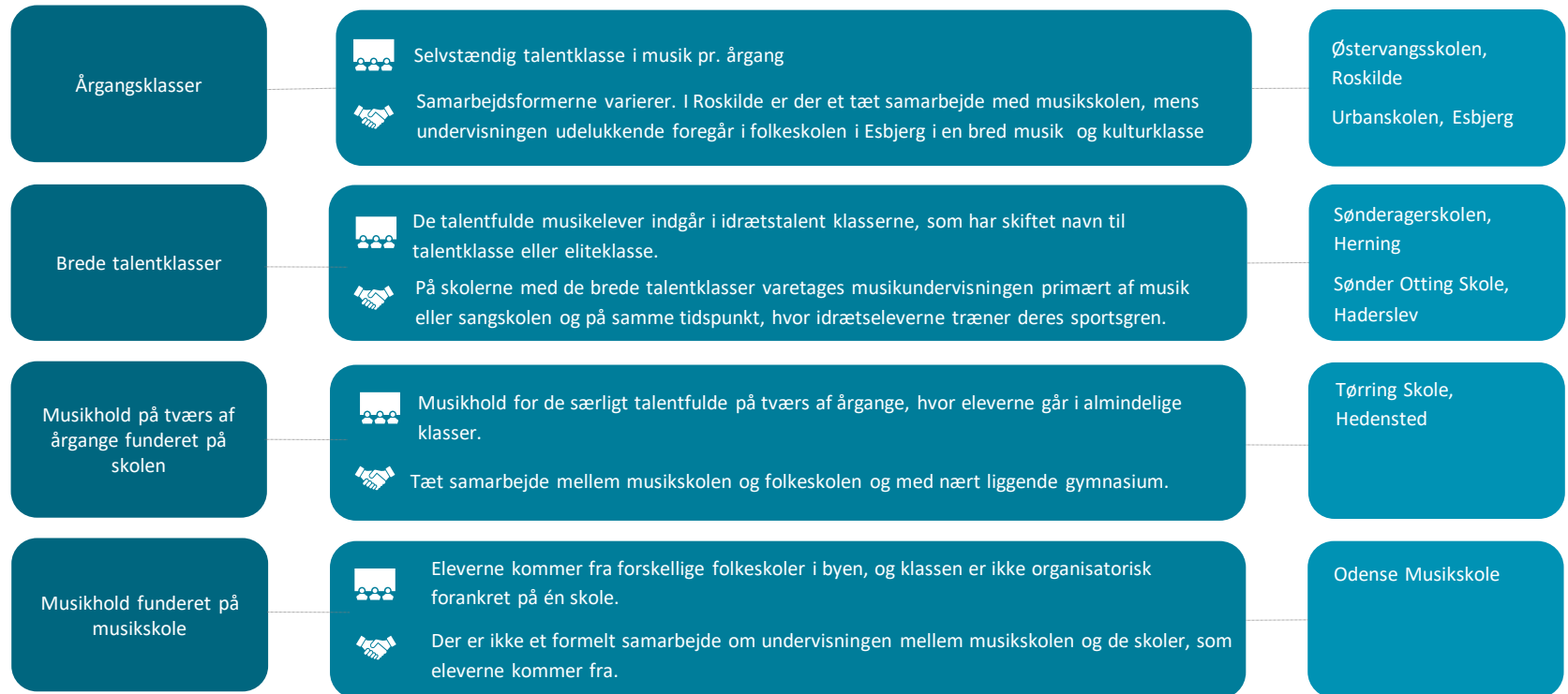
(elev).

**OPRETTELSE OG GENNEMFØRELSE AF
TALENTKLASSER I MUSIK**

ORGANISERING

De deltagende skoler har organiseret talentklasserne forskelligt – alt efter lokale ønsker og formåenhed. Netop fleksibiliteten til at indrette talentklasser i musik, så det bedst muligt understøttes af de lokale muligheder og samarbejder, fremhæves som vigtigt af deltagerne.

FINANSIERING

Finansieringen af talentklasserne i musik har stor betydning for projekternes virke. Finansieringen omfatter typisk udgifter til de eksterne undervisere fra musikskolen, i flere tilfælde også undervisningsmaterialer og udflugter.

FINANSIERINGSKILDER

Finansieringen af projekterne varierer betydeligt blandt de deltagende kommuner. Nogen får dækket størstedelen af kommunen, andre må selv dække udgifterne.

Typiske finansieringskilder er:

- Kommunen
- Byens musikskole
- Fondsmidler
- Folkeskolen selv.

POLITISK OPBAKNING

Den politiske opbakning til talentklasserne, herunder finansiering, er vigtig, da det ikke blot giver mulighed for tilkøb af undervisere udefra samt råderum til musiske aktiviteter ud af huset, men også er et klart politisk signal om prioritering af området, hvilket i sig selv skaber muligheder.

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Internt i kommunen kan kommunens medfinansiering give lidt dønninger, da én skole prioriteres over andre. Finansieringen tages dog ikke fra skoleforvaltningens budget, men typisk fra kulturforvaltningen, hvorfor der er tale om en mer-finansiering frem for en omprioritering i kommunens skolebudget. Denne udfordring har derfor været relativt nem at håndtere for de deltagende projekter.
- De projektledere, hvor talentklassen i musik ikke er politisk forankret i kommunen, oplever større udfordringer ved at få involveret kommunens musiske, kulturelle og kreative institutioner og aktører.

OPTAGELSESPRØVEN

Fem ud af de syv skoler holder en optagelsesprøve for at udtage elever til talentklassen i musik. Optagelsesprøven opleves både som spændende og en smule skræmmende af eleverne.

Optagelsesprøverne foregår på forskellig vis på skolerne, og flere af skolerne benytter både individ- eller gruppeprøve og samtale. Elevernes motivationen for at gå i talentklassen beskrives af mange projektledere som det allervigtigste optagelseskriterium.

I nogle af musiktalentklasserne skal eleverne også vedlægge en udtalelse fra læreren på deres oprindelige skole samt en udtalelse fra deres musiklærer.

Gruppeprøve. Nogle skoler afholder en gruppeprøve som en del af optagelsesprøven. Formålet er at afdække elevernes samspilskompetencer, herunder høreprøve.

Individprøve. På alle skoler afholdes en individprøve, hvor eleven skal spille et instrument eller synge solo.

Samtale. Næsten alle skoler afholder en samtale med eleverne. Formålet er at afdække deres motivation for at gå i talentklassen i musik.

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Optagelsesprøven kan umiddelbart virke skræmmende for flere elever, men de deltagende skoler har gode erfaringer med at holde den. Lærerne mener ikke, at det er optagelsesprøven, som kan afholde nogle elever fra at søge ind på talentklassen – det er nærmere skoleskiftet, som mange elever oplever som udfordrende (se også s. 21).
- Ifølge skolerne understøttes elevernes oplevelse af optagelsesprøven som god af, at fokus i højere grad er på motivation, vilje og potentiale frem for egentligt talent. Herudover er optagelsesprøven også god til at afdække, om talentklassen i musik er elevens eller forældres ønske.
- Eleverne selv sætter ligeledes pris på optagelsesprøven, selvom de også finder den ”nervepirrende”. De fortæller, at man bliver stolt over at kunne gennemføre prøven. De føler, at de er noget særligt, og at de har gjort sig fortjent til at gå i klassen. Ifølge lærerne giver det i sig selv større motivation og engagement til at følge undervisningen.

TILRETTELÆGGELSE AF MUSIKUNDERVISNINGEN

Talentklasserne har mellem fire og otte lektioner musik på skoleskemaet, og musiktræningen udgør en stor del af de unges hverdag.

SKOLEUNDERVISNING

Eleverne, som har deltaget i rammeforsøget, modtager mellem fire og otte timers musikundervisning i skolen.

Timerne, der anvendes til musikken, er typisk valgfag og evt. også understøttende undervisning samt faglig fordybelse.

For eleverne, der går i talentklasse sammen med idræt, ligger musiktimerne som ”morgen-træningstimer” på musikskolen, dvs. samme tidspunkt, hvor idrætseleverne har deres morgentræning.

PRIVAT/FRITIDSUNDERVISNING

- Det er for alle musikklasser et krav, at eleverne også går til musikundervisning i deres fritid. Privatundervisningen betales typisk af eleverne selv. Dette opleves på nogle skoler som værende med til at begrænse musikklassen til de elever, hvor forældrene har råd til at betale for musikundervisningen.

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Den økonomiske barriere for familierne i form af privat undervisning kan imødekommes ved, at også samspil i fx skolens orkester tæller som fritidsundervisning. I en enkelt kommune finansierer kommunen også privatundervisningen, så det ikke er en økonomisk barriere for deltagelse i talentklassen.
- Flere lærere fortæller, at det er vigtigt at være opmærksom på, at nogle elever kan køre sig selv meget hårdt, og det derfor også kan være en god ide at rådgive dem i tidsstyring samt have fokus på forebyggelse af stress. Her har flere af skolerne god erfaring med lektierreduceret undervisning, så eleverne enten får færre lektier for eller får tid til at lave dem i undervisningen.
- Flere af de interviewede lærere og elever beretter, at det er vigtigt med en høj grad af fleksibilitet, så eleverne kan få lov til at aflevere lektierne enten før eller efter deadline, hvis de skal afsted med talentklassen i musik. Dette gør – ifølge lærerne – eleverne gode til at strukturere deres tid og tage ansvar for deres opgaver.

INDHOLD I MUSIKUNDERVISNINGEN

Der er i alle talentklasser lagt stor vægt på, at undervisningen skal give eleverne et bredt kendskab til det musiske univers.

Undervisningens indhold rammer både forskellige genrer, musikkundskaber, bevægelse samt fokus på elevernes personlige kompetencer. Formålet med den brede undervisning er at give eleverne en grundlæggende musisk dannelse, som typisk strækker sig bredere end elevernes umiddelbare interesse i et instrument eller én slags musik.

MUSIK UNDERVISNINGEN

Klassisk musik
Rytmask musik
Nodelæsning
Sang, spil og bevægelse (SSB)
Hørelære
Musikkundskab/teori
Brugsklaver
Performance og mod

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Flere af skolerne har erfaret, at eleverne særligt er udfordret i forhold til rytmisk bevægelse. De kan være rigtig gode til sang eller instrumenter, men mindre gode – og måske ligefrem utrygge – til at bruge deres krop. Man har derfor valgt også at inddrage byens danseskole i undervisningen.
- En skole har god erfaring med også at optage en teaterinteresseret elev i klassen. Denne elev havde ikke de samme musikalske færdigheder, men havde en anden faglighed - indlevelsesevne, performance og mod – som var sundt for musikerne at opleve og lære af.
- Netop performance og mod til at performe er med som en vigtig del af undervisningen på flere skoler. Det er skolernes erfaring, at det er mindst lige så vigtigt at lære eleverne, at det at øve sig og fejle er mindst, hvis ikke mere, lærerigt end udelukkende at øve for at præstere.

UNDERVISNINGSAKTIVITETER

Skolerne benytter sig af en lang række forskellige (eksterne) undervisningsaktiviteter. Udover at give eleverne musikalsk input, skaber det også en varieret skoledag for eleverne og øger talentklassens synlighed for potentielt kommende elever.

SKOLE SAMARBEJDER

Flere af skolerne samarbejder med forskellige lokale skoler. I Odense har man fx et godt samarbejde med ungdomsskolen. I Hedensted samarbejder man med det lokale gymnasium. Her underviser gymnasieelever med musik på A-niveau eleverne i talentklassen, man tager på ekskursioner sammen, og eleverne fra talentklassen i musik deltager i gymnasiets musical. Det har også vist sig at være en god fødekæde fra talentklassen til gymnasiets musiklinje, idet flere af eleverne fra talentklassen i musik fortsætter på gymnasiet.

JUNIORLEDERFORLØB

Den Jyske Sangskole, som varetager musikundervisningen af de musiske talentklasser på Skolen på Sønderager, laver juniorlederforløb med musikeleverne på tredje årgang i talentklassen, hvor eleverne fra 9. årgang skal lære at lære fra sig ved fx at stå for noget af undervisningen for et lille børnekor eller ligefrem forestå noget af undervisningen i talentklassen.

Formålet med forløbet er at udvikle elevernes refleksionsniveau fra 'hvordan gør jeg' til, 'hvorfor gør jeg det, og hvordan lærer jeg det videre'.

LOKALE NETVÆRK OG SAMARBEJDER

De deltagende skoler benytter lokale netværk og samarbejder som en del af musikalske undervisningsaktiviteter. I Roskilde samarbejder man fx med Rock-museet Ragnarock, hvor eleverne indgår som en levende del af museet med optrædener og sang. Sådanne samarbejder er udover at give eleverne en varieret skoledag med til at skabe synlighed på talentklassen.

EKSKURSIONER

Flere af skolerne benytter også ekskursioner til at udvide eleverne musikalske horisont. Det kan fx være en tur i opera, besøg hos et lokalt orkester eller en koncert.

MENTOR ORDNING

Esbjerg har lavet en mentorordning, hvor udøvende kunstnere agerer mentorer for eleverne i talentklassen. Ifølge projektlederen er det meget udbytterigt for eleverne, som får mulighed for at sparre med en professionel lige netop inden for deres eget speciale.

Det har dog vist sig, at det kan være svært at finde mentorer, som både kan matche elevernes nogle gange snævre speciale og samtidigt være et godt personligt match.

KONCERTER

Talentklasserne afholder også selv koncerter som en del af undervisningen, fx på skolen for de andre elever eller til lokale arrangementer i byen. Koncerterne er med til at synliggøre talentklassen for potentielt kommende elever.

Den Jydske Sangskole og Odense Musikskole har god erfaring med at lade eleverne planlægge en koncert, hvor de får ansvaret for alt fra lokalebooking, programskrivning, annoncering og kaffebrygning, således de også får et indblik i entreprenørdelen af musikken.

”Det, der er godt ved talentklasserne, er, at eleverne får musikkens ”rugbrød” – alle de gode ting, der er vigtige for alle musikere – uanset om de skal være operasangere eller trommeslagere. For det havde de ikke selv valgt.”

(Projektleder)

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

REKRUTTERING

Flere skoler oplever problemer med at rekruttere elever til talentklasser for musik. Det har også i nogle tilfælde betydet, at det ikke har været muligt at lave rene talentklasser i musik, men i stedet for musikhold på tværs af årgange. Rekrutteringsudfordringerne kan både skyldes manglende kendskab til klassen, eller at eleverne ikke ønsker at skifte skole.

MANGLENDE KENSKAB

Rekrutteringen har vist sig at være en udfordring i opstarten af projekterne, da det tager tid, før den gode fortælling om talentklassen i musik breder sig på skolerne.

Flere af projekterne har oplevet, at interessen for talentklassen langsomt stiger i takt med, at kendskabet til projektet udbredes i lokalområdet.

SKOLESKIFT

Ifølge de deltagende skoler udgør skoleskiftet den største barriere for elever, der er interesseret i talentklassen i musik. Det kan for mange elever være en stor beslutning at skifte skole i 7. klasse for at forfølge sin interesse. Her har konfirmationen også vist sig at være en udfordring, da flere potentielle elever ønsker at blive konfirmeret med deres gamle klasse og derfor fravælger talentklassen i musik.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- For at tiltrække mange og dygtige elever til talentklassen i musik peger de deltagende skoler på, at det er vigtigt at afsætte tilstrækkelig med tid og ressourcer til rekruttering i opstartsfasen. Nogle af skolerne har gode erfaringer med at tage på tur rundt på grundskolerne i området og fortælle om klassen. Den direkte kontakt til lærere, elever og forældre er vigtig, det er ikke nok blot at annoncere om tilbuddet.
- En skole har løst udfordringen med skoleskift ved, at der er lavet en aftale om, at eleverne gerne må blive konfirmeret med deres gamle klasser, hvis de ønsker det. I praksis har det vist sig, at det er de færreste elever, som ønsker det, når det kommer til stykket, men det har givet en god tryghed i starten, at det har været en mulighed.
- Et godt samarbejde med de lokale folkeskoler er vigtigt. Folkeskolelærere kan fungere som ambassadører og dermed være med til at motivere elever til at søge optagelse i musikklassen.

ELEVSAMMENSÆTNING

Undersøgelsen viser, at der er en tendens til, at talentklasserne primært består af elever fra socioøkonomisk stærke hjem. Dette peger på udfordringer med at rekruttere elever bredt til talentklassen. Samtidig tyder undersøgelsen også på, at elever med diagnoser trives godt i talentklasser for musik.

ELEVERNES BAGGRUND

En gennemgang af talentklassernes elever viser, at de er karakteriseret ved primært at komme fra socioøkonomisk stærke hjem. De har typisk forældre med længere uddannelser, bedre tilknytning til arbejdsmarkedet og større tilbøjelighed til at være gift sammenlignet de øvrige elevers forældre. Derudover er størstedelen af eleverne af dansk oprindelse. Det kan bl.a. skyldes, at det er dyrt at gå i musikskole, eller at der er højere grad af fokus på og tradition for musik i disse familier.

ELEVER MED DIAGNOSER

Flere af skolerne fortæller, at børn med forskellige diagnoser trives godt i musikklasser, fx ordblindhed, ADHD, og autisme. Ifølge interviewpersonerne skyldes det dels, at børnene ud over at få lov til at dyrke deres interesse også i højere grad finder et fællesskab med deres klassekammerater i musikklassen, end det var tilfældet i deres gamle klasser. Dels skyldes det, at børnene med ADHD og autisme trives i den struktur, der i højere grad er i en musikklasse.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Som beskrevet ovenfor kan økonomien være en barriere for nogle familier, hvilket kan være en forklaring på, at elever fra økonomisk mindre velstillede hjem ikke vælger klassen. Her tilbyder flere kommuner at give et tilskud til fritidsaktiviteter, således der kun er en egenbetaling på ca. 1.000 kroner. Dansk Flygtningehjælp yder ligeledes tilskud til flygtningebørns fritidsaktiviteter.
- For at tiltrække elever med anden etnisk baggrund end dansk foreslår de deltagende skoler, at det kan være en god ide at kontakte modtagerskoler, som kan formidle kontakten til nyankomne elever.